

MASTEROPLEIDING
COMMUNICATIE- EN
INFORMATIEWETENSCHAPPEN
FACULTEIT GEESTESWETENSCHAPPEN
UNIVERSITEIT UTRECHT

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0717

© 2019 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE MASTEROPLEIDING COMMUNICATIE- EN INFORMATIEWETENSCHAPPEN VAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDINGEN.....	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	5
WERKWIJZE VAN HET PANEL	6
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	9
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	11
BIJLAGEN	19
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	21
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA	22
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	24
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	25

Dit rapport is vastgesteld op 9 juni 2019

RAPPORT OVER DE MASTEROPLEIDING COMMUNICATIE- EN INFORMATIEWETENSCHAPPEN VAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2016).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	60833
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	academisch
Aantal studiepunten:	90 EC
Afstudeerrichtingen:	Communicatie en Organisatie
Locatie:	Utrecht
Variant:	voltijd
Onderwijstaal:	Nederlands
Vervaldatum accreditatie:	29/06/2020

Het bezoek van het visitatiepanel Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies (CIW & Media) aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht vond plaats op 23 en 24 januari 2019.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Universiteit Utrecht
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 20 augustus 2018 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de bachelor- en de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en de masteropleiding Mediastudies beoordeelde, bestond uit:

- Em. prof. dr. C.J.M. (Carel) Jansen, emeritus hoogleraar Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen [voorzitter];
- Prof. dr. D. (Daniël) Biltereyst, gewoon hoogleraar Film- en Mediastudies aan de Universiteit Gent en directeur van het Centre for Cinema and Media Studies;
- Em. prof. dr. P. C. (Peter) Neijens, emeritus hoogleraar Communicatiewetenschap, in het bijzonder persuasieve communicatie, aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. G. (Geert) Jacobs, gewoon hoogleraar Language for Specific Purposes en hoofd van de afdeling Linguïstiek aan de Universiteit Gent;
- Dr. B. (Bert) Pol, oprichter en managing partner van Tabula Rasa, een organisatie gespecialiseerd in gedragsverandering en communicatie;
- M. (Monique) Kloosterman BA, masterstudent Communicatiekunde aan de Rijksuniversiteit Groningen [student-lid].

Het panel werd ondersteund door drs. Linda te Marvelde, die optrad als secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De beoordeling van de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht was onderdeel van de visitatiegroep Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies. Van oktober 2018 tot en met mei 2019 beoordeelde het panel in totaal 23 opleidingen aan 9 universiteiten. Het cluster bestond uit de volgende deelnemende instellingen: Erasmus Universiteit Rotterdam, Maastricht University, Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen, Tilburg University, Universiteit van Amsterdam, Universiteit Leiden, Universiteit Utrecht en Vrije Universiteit Amsterdam.

Het cluster Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies heeft de logistieke en praktische begeleiding van de visitatie en de rapportage uitbesteed aan evaluatiebureau QANU.

Dr. Irene Conradie begeleidde het cluster als coördinator van QANU. Zij trad op als secretaris bij de bezoeken aan de Universiteit Leiden en de Universiteit van Amsterdam. De overige bezoeken werden begeleid door onafhankelijke, door de NVAO-gecertificeerde secretarissen: drs. Renate Prenen bij de bezoeken aan Maastricht University, Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen en Vrije Universiteit Amsterdam; drs. Linda te Marvelde bij de bezoeken aan Erasmus Universiteit Rotterdam, Tilburg University en Universiteit Utrecht.

Het visitatiepanel

Bij de samenstelling van het visitatiepanel werd rekening gehouden met de expertise, beschikbaarheid en onafhankelijkheid van de panelleden. Het visitatiepanel bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. D. (Daniël) Biltereyst, gewoon hoogleraar Film- en Mediastudies aan de Universiteit Gent en directeur van het Centre for Cinema and Media Studies [voorzitter / vicevoorzitter];
- Em. prof. dr. C.J.M. (Carel) Jansen, emeritus hoogleraar Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen [voorzitter / vicevoorzitter];
- Em. prof. dr. P.C. (Peter) Neijens, hoogleraar Communicatiewetenschap, in het bijzonder persuasieve communicatie, aan de Universiteit van Amsterdam [vicevoorzitter];
- Em. prof. dr. J.L.H. (Jo) Bardeel, emeritus hoogleraar Journalistiek en Media aan de Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. W. (Wilco) Hazeleger, bijzonder hoogleraar Klimaatdynamica en directeur/CEO van het Netherlands eScience Center;
- Prof. dr. O.M. (Odile) Heynders, hoogleraar Vergelijkende literatuurwetenschap aan Tilburg University;
- Prof. dr. J.C. (Jaap) de Jong, hoogleraar Journalistiek en Nieuwe Media en voorzitter van de opleiding Media Studies aan de Universiteit Leiden;
- Prof. dr. G. (Geert) Jacobs, hoogleraar Language for Specific Purposes en hoofd van de vakgroep Taalkunde aan de Universiteit Gent;
- Dr. J. (Joyce) Karreman, universitair docent Communicatiewetenschap aan de Universiteit Twente;
- Drs. J. (Judith) Mulder, mede-oprichter en directeur van firMM information + service design;
- Drs. M. (Maike) Olij, zelfstandig journalistiek adviseur en media innovator;
- Prof. dr. S. (Steve) Paulussen, hoofddocent Media en Journalistiek aan de Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. P.P.R.W. (Patricia) Pisters, hoogleraar Filmwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam;
- Dr. B. (Bert) Pol, oprichter en managing partner van Tabula Rasa, een organisatie gespecialiseerd in gedragsverandering en communicatie;
- Dr. E.M.C. (Els) van der Pool, lector Human Communication Development aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen;
- Dr. M. (Mir) Wermuth, oprichter en eigenaar van Blinkering, een organisatie in programmamanagement in de creatieve industrie;

- Drs. G. (Gaby) Wijers, directeur van LIMA, een internationaal platform voor duurzame toegang tot mediakunst;
- M. (Monique) Kloosterman BA, masterstudent Communicatiekunde aan de Rijksuniversiteit Groningen [student-lid];
- A. (Aimée) Overhof BA, onlangs afgestudeerd bij de bacheloropleiding Algemene Cultuurwetenschappen aan Tilburg University [student-lid];
- B.D.H. (Biba) Becker, bachelorstudent Online Culture aan Tilburg University [student-lid].

Voor elk bezoek is een (sub)panel samengesteld, gebaseerd op de expertise en beschikbaarheid van de panelleden en rekening houdend met mogelijke belangenverstrengeling.

Vorbereiding

Op 20 augustus 2018 vond met de roulerende voorzitters en vicevoorzitter (prof. dr. Daniël Biltereyst, em. prof. dr. Carel Jansen, en prof. dr. Peter Neijens) een uitgebreid vooroverleg plaats. Hierin informeerde de projectcoördinator hen over de taakstelling en werkwijze van het panel in het algemeen en de rol van de voorzitter in het bijzonder. Het panel hield een startvergadering op 20 augustus 2018, waarin de beoordelingskaders, het visitatieproces en de planning aan bod kwamen. Tevens werd een werkwijze voor de visitaties afgesproken. Daarbij is expliciet gesproken over de uitgangspunten: een werkwijze die uitgaat van vertrouwen in de bestaande kwaliteit en een houding die past bij collegiale toetsing.

Ter voorbereiding op de visitatie van de Universiteit Utrecht stelde de projectcoördinator een bezoekprogramma op in overleg met de contactpersonen van de faculteit. De faculteit selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Het bezoekprogramma voor de Universiteit Utrecht is in dit rapport opgenomen als bijlage 3.

De masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen schreef ter voorbereiding op de visitatie een zelfevaluatie-rapport. Deze zelfevaluatie werd na ontvangst door de projectcoördinator gecontroleerd op kwaliteit en volledigheid, en vervolgens doorgestuurd aan de panelleden. De panelleden bestudeerden de zelfevaluatie en bijlagen, en formuleerden op basis hiervan vragen ter voorbereiding op het bezoek. Ook formuleerden de panelleden per opleiding punten die hun in positieve zin opvielen en punten voor verbetering.

Naast het zelfevaluatie-rapport bestudeerde het panel een selectie van eindwerken. In samenspraak met de voorzitter van het panel selecteerde de projectcoördinator voor de masteropleiding een steekproef van vijftien eindwerken (scripties). Deze eindwerken werden gekozen uit een lijst van afgestudeerden over het voorgaande studiejaar. Daarbij hielden de projectcoördinator en de voorzitter rekening met een evenwichtige spreiding in cijfers en beoordelaars. Bij de scripties ontving het panel ook de beoordelingsformulieren die door de examinatoren waren ingevuld.

Bezoek

Het visitatiebezoek aan de Universiteit Utrecht vond plaats op 23 en 24 januari 2019. Bij de start van het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de eerste bevindingen, vragen en aandachtspunten werden besproken en waarin het panel afspraken maakte over de taakverdeling. De panelleden bespraken ook hun bevindingen ten aanzien van de (beoordeling van) de bestudeerde scripties. Tijdens het bezoek bestudeerde het panel onderwijs- en toetsmateriaal van de opleidingen (zie Bijlage 4 voor een overzicht). Het panel sprak met studenten en docenten - waaronder leden van de opleidingscommissie, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de examencommissie.

Het panel gebruikte het laatste deel van het bezoek voor een intern overleg om de voorlopige bevindingen vast te stellen. Ter afsluiting gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de belangrijkste observaties van het panel bekendmaakte.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan de projectcoördinator voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de coördinator het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de coördinator en de voorzitter door de secretaris gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit Geesteswetenschappen en aan het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht.

Consistentie en ijking

De consistentie in de beoordeling werd op diverse manieren geborgd:

1. Het panel werd zodanig samengesteld dat de voorzitter en/of een aantal panelleden bij meerdere visitatiebezoeken aanwezig was/waren;
2. De coördinator was aanwezig bij het opstellen van de voorlopige bevindingen aan het eind van elk bezoek;
3. Er vonden twee ijkingsoverleggen plaats, tussentijds op 13 februari 2019 en na afloop van de visitaties op 28 mei 2019. Hierin bespraken de (vice)voorzitters (op 13 februari m.u.v. em. prof. Carel Jansen) en de coördinator de onderbouwing van de gegeven en nog te geven oordelen.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een Associate Degree-programma, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit en vertoont tekortkomingen op meer aspecten.

Voldoende

De opleiding voldoet over de volle breedte van de standaard aan de basiskwaliteit.

Goed

De opleiding steekt systematisch uit boven de basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch ver uit boven de basiskwaliteit en geldt als een internationaal voorbeeld.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Beoogde leerresultaten

Het panel heeft het profiel en eindkwalificaties van de opleiding bestudeerd en stelt vast dat het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de eindkwalificaties voldoen aan de algemene, internationaal geaccepteerde eisen die gesteld worden aan een wo-masteropleiding. De eindkwalificaties van de opleiding beschrijven concreet en specifiek wat de opleiding beoogt te bereiken bij haar studenten. Het panel ziet een meerwaarde in de vervlechting van theorie en praktijk en concludeert dat de opleiding zich succesvol inspant om aansluiting te vinden bij het beroepenveld en dat zo goed mogelijk te bedienen. Dit is geen eenvoudige opgave gezien de breedte van het veld. Het panel heeft waardering voor de wijze waarop de opleiding zich kwijt van de taken die deze ambities met zich meebrengen.

Het panel heeft stilgestaan bij het profiel van de opleiding en merkt op dat de opleiding gebaat zou zijn bij een profilering die potentiële studenten (meer dan nu het geval is) duidelijk maakt dat de opleiding beoogt communicatieadviseurs op academisch niveau af te leveren. Het panel is van mening dat het goed zou zijn nog nadrukkelijker te expliciteren dat de opleiding niet alleen is gericht op publieke, maar ook op commerciële organisaties. Dit zou ook tegemoetkomen aan de vraag van studenten in het studentenhoofdstuk van de zelfstudie om meer aandacht te hebben voor niet-publieke organisaties.

Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindkwalificaties binnen het curriculum van de opleiding kunnen worden gerealiseerd. Het curriculum is volgens het panel goed opgebouwd. De koppeling tussen wetenschap en praktijk kan bij het panel op veel waardering rekenen. De verplichte stage wordt zinvol en goed ingevuld, en de dubbele onderzoekskwalificatie is een duidelijke meerwaarde voor de studenten. Ook de volgorde van het uit te voeren onderzoek - eerst wetenschappelijk en dan praktijkgericht - is logisch. Het panel vindt het positief dat het afstudeerwerk de vorm van een interventieonderzoek c.q. praktijkonderzoek heeft. Het panel beveelt wel aan de relatie tussen het onderzoeksseminar en het interventieonderzoek te preciseren, en duidelijker te maken wat met beide producten uit deze onderdelen wordt beoogd. Daarnaast zou het voor studenten zinvol zijn wanneer zij beter leren reflecteren op de in te zetten methoden bij de verschillende onderzoeken die zij uitvoeren.

Daarnaast geeft het panel ter overweging mee om in de opleiding meer aandacht te besteden aan commerciële organisaties. Dit sluit aan bij de vraag van studenten en de wens van de opleiding om all-round communicatieadviseurs op te leiden.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken en gekwalificeerd team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om het programma uit te voeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel ruime inhoudelijke en didactische expertise, zijn gemotiveerd en enthousiast. Het panel geeft als aandachtspunt mee dat de praktijkkennis van de docenten nog verder kan worden aangescherpt. Studenten spreken positief over hun opleiding en in het bijzonder over de kwaliteit van hun docenten, de feedback die zij ontvangen en de persoonlijke benadering.

Toetsing

Het panel is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding gebruik maakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindkwalificaties.

Het panel beoordeelt de procedures rond de beoordeling van de eindwerken in beginsel als adequaat, maar het gebruik van het beoordelingsformulier verdient verbetering. De ijkessies acht het zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en van elkaar te leren. Een sterk punt is de wijze waarop de opleiding haar studenten betreft bij het verbeteren van haar toetskwaliteit. Het

panel is positief over het functioneren van de examencommissie en onderschrijft het belang dat zij hecht aan de professionele dialoog met de docenten. Het invoeren van een vierogenprincipe bij de beoordeling van het onderzoeksseminar is een belangrijke en nadrukkelijke aanbeveling van het panel.

Gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft de realisatie van de beoogde leerresultaten beoordeeld door werkstukken uit onderzoeksseminars en interventieonderzoeken te bestuderen en gesprekken te voeren met alumni. Na bestudering van de werkstukken concludeert het panel dat deze van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding en goed zicht hebben op de sterke en zwakkere punten van de opleiding. Zo noemen alumni de combinatie van wetenschap en praktijk als een pluspunt. De opleiding kan haar voordeel doen met de inzichten van haar afgestudeerden door hen (structureel) te betrekken bij het onderhouden en verbeteren van haar kwaliteit en contact met ze te onderhouden als ambassadeurs van de opleiding.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing	voldoende
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter, em. prof. dr. Carel Jansen, en de secretaris, drs. Linda te Marvelde, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 9 juni 2019

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen (90 EC) leidt communicatieadviseurs op die op academisch niveau kunnen functioneren. De opleiding beoogt studenten voor te bereiden op twee kernactiviteiten: 1) het analyseren, ontwerpen en evalueren van communicatiemiddelen; en 2) het analyseren van en adviseren over processen in organisaties die gericht zijn op (verbetering van) communicatie. In de opleiding ligt het accent op Nederlandstalige communicatie in Nederlandse overheidsorganisaties, non-profit organisaties en bedrijven. De studenten worden voorbereid op een functie waarin zij deze organisaties adviseren over communicatieproducten, -processen en -strategieën.

De opleiding is sinds 2012 tweemaal aangepast. De opleiding is met ingang van september 2013 verlengd van 60 EC naar 90 EC. Het doel van de verlenging van de opleidingsduur was om de integratie tussen theorie en praktijk beter te verankeren (zie standaard 2). Ook de naam van het programma is veranderd. De opleiding stond eerder bekend onder de programmanaam *Communicatiestudies*, maar staat nu te boek als het programma *Communicatie en Organisatie*. Deze naam maakt beter duidelijk dat het programma niet over communicatie in het algemeen gaat, maar dat het zich richt op de communicatietaken van een organisatie.

Het programma is ontwikkeld in samenspraak met de beroepsvereniging voor communicatieprofessionals Logeion, waarbij met name aansluiting is gezocht bij de Logeion-beschrijving van beroepsprofielen. De opleiding zoekt ook op andere manieren expliciet aansluiting bij de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld via haar beroepenveldcommissie waarin (naast de docent communicatiepraktijk) communicatieprofessionals zitting hebben.

De opleiding vergelijkt zich in haar zelfstudie met andere gelijkaardige opleidingen in Nederland en Vlaanderen en laat weten zich te onderscheiden door nadruk te leggen op afzonderlijke communicatieproducten en -processen in en vanuit organisaties, waarbij de kenmerken en effecten gedetailleerd in beeld worden gebracht en er ook aandacht is voor de centrale rol van taalgebruik. Daarnaast richt zij zich expliciet niet op nieuws of entertainment, of op media zoals kranten, radio of televisie, maar op zakelijke communicatie binnen organisaties en vanuit organisaties met externe betrokkenen (klanten en andere stakeholders). De opleiding kiest hierbij nadrukkelijk voor Nederlandstalige communicatie en niet voor meertaligheid en interculturele communicatie. Meer dan andere opleidingen focust de opleiding op toegepast, adviesgericht communicatieonderzoek in een organisatie.

Het profiel van de opleiding is vertaald in tien beoogde leerresultaten (hierna: eindkwalificaties) die onderverdeeld zijn in algemene en taakgerichte eindkwalificaties. Het panel heeft het profiel en de eindkwalificaties bestudeerd en merkt op dat de vervlechting van praktijk en wetenschap uit de eindkwalificaties duidelijk naar voren komt. Het panel karakteriseert de eindkwalificaties als specifiek en ambitieus. De opleiding laat via haar profiel en eindkwalificaties bovendien zien dat ze probeert een breed en heterogeen beroepenveld te bedienen en te betrekken.

Overwegingen

Het panel heeft het profiel en eindkwalificaties van de opleiding bestudeerd en stelt vast dat het niveau, de oriëntatie en de inhoud van de eindkwalificaties voldoen aan de algemene, internationaal

geaccepteerde eisen die gesteld worden aan een wo-masteropleiding. De eindkwalificaties van de opleiding beschrijven concreet en specifiek wat de opleiding beoogt te bereiken bij haar studenten. Het panel ziet een meerwaarde in de vervlechting van theorie en praktijk en concludeert dat de opleiding zich succesvol inspant om aansluiting te vinden bij het beroepenveld en dat zo goed mogelijk te bedienen. Dit is geen eenvoudige opgave gezien de breedte van het veld. Het panel heeft waardering voor de wijze waarop de opleiding zich kwijt van de taken die deze ambities met zich meebrengen.

Het panel heeft stilgestaan bij het profiel van de opleiding en merkt op dat de opleiding gebaat zou zijn bij een profilering die potentiële studenten (meer dan nu het geval is) duidelijk maakt dat de opleiding beoogt communicatieadviseurs op academisch niveau af te leveren. Het panel is van mening dat het goed zou zijn nog nadrukkelijker te expliciteren dat de opleiding niet alleen is gericht op publieke, maar ook op commerciële organisaties. Dit zou ook tegemoetkomen aan de vraag van studenten in het studentenhoofdstuk van de zelfstudie om meer aandacht te hebben voor niet-publieke organisaties.

Conclusie

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoende'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen (90 EC) begint met een cursorisch deel van drie periodes (45 EC) gevolgd door drie periodes met individuele onderdelen (45 EC). Een profilerend kenmerk van de opleiding is dat het programma zich richt op het Nederlandse beroepenveld en daarom volledig Nederlandstalig is. Een schematisch overzicht en nadere toelichting op het programma is opgenomen in Bijlage 1.

Programma: algemene indruk

Het panel heeft uitgebreid stilgestaan bij de inrichting van het curriculum en de inhoudelijke keuzes die de opleiding heeft gemaakt. Het panel vindt het een moedige en zinnige keuze om praktijk en wetenschap aan elkaar te koppelen en ziet het als een positief punt dat het extra halve jaar dat de opleiding ter beschikking heeft, wordt benut voor een stage die wordt gecombineerd met een toegepast afstudeeronderzoek. Het duale karakter van de opleiding kan ook op waardering rekenen van de studenten. De spanning die optreedt tussen het wetenschappelijke en praktijkgerichte perspectief verdient wel aanhoudende aandacht. De opleiding heeft heldere leerlijnen gedefinieerd die de samenhang en opbouw in het programma inzichtelijk maken. Studenten hebben de mogelijkheid om binnen de geprogrammeerde onderdelen individuele keuzes te maken en zo invulling te geven aan een eigen profiel.

De opleiding hanteert als programmaam *Communicatie en Organisatie*. Zij stelt daarbij dat "communicatie" centraal staat in de opleiding, en dat "organisatie" daarnaast staat. Organisatiekunde is als het ware geïntegreerd in de vakken, maar de aandacht hiervoor kan volgens het panel nog iets versterkt worden. Een vak waarin een expliciete introductie wordt gegeven in organisatieleer zou de opleiding volgens het panel mogelijk nog kunnen versterken.

Curriculum: cursorisch programma

Het cursorisch programma bestaat uit een oriënterende cursus op het vakgebied, vier vaardighedencursussen (methoden en schrijfvaardigheid) en vier domeincursussen. De domeincursussen corresponderen met vier communicatietaken van organisaties: management en communicatie, reputatiemanagement, gedragsbeïnvloeding, en voorlichting en klantcommunicatie.

De opleiding stelt dat bij de herstructurering van haar programma bewust voor deze domeinen is gekozen. Ze komen overeen met de beroepsprofielen van Logeion (zie standaard 1) en dekken het (brede) beroepenveld voldoende af. Door te redeneren vanuit domeinen in plaats van disciplines komen bepaalde belangrijke onderdelen geïntegreerd (en verspreid) aan de orde in verschillende vakken. Deze opzet vereist dat docenten de inhoud van hun vakken goed met elkaar afstemmen. Dit doen zij door regelmatig (formeel en informeel) overleg te voeren.

Curriculum: individueel programma

Het individuele deel van het programma bestaat uit drie te onderscheiden delen. Studenten hebben in dit deel van het programma de mogelijkheid om hun eigen professionele profiel verder aan te scherpen door met hun inhoudelijke keuzes persoonlijke invulling te geven aan de verschillende onderdelen.

In het *onderzoekseminar* (15 EC) werken studenten in groepen van zes samen aan een onderzoek op één van de hierboven genoemde communicatiedomeinen/-taken, onder begeleiding van de docent die op dit terrein specialist is. Studenten kunnen kiezen uit zes verschillende thema's. Soms verzamelen studenten gezamenlijk data, maar iedere student schrijft zelfstandig een onderzoeksverslag op basis van een eigen onderzoeksvraag. Het gaat hier om academisch onderzoek, waarin de nadruk ligt op het motiveren van onderzoeksvragen vanuit theoretische lacunes. Het seminar resulteert in een werkstuk in de vorm van een wetenschappelijk artikel. Het onderzoekseminar geeft studenten de mogelijkheid om hun vaardigheden in het uitvoeren van en rapporteren over academisch onderzoek verder aan te scherpen. Afhankelijk van de vooropleiding zijn studenten meer of minder bekwaam in bepaalde methoden van onderzoek. Het panel vindt het onderzoekseminar een waardevol onderdeel van de opleiding. Het seminar maakt goed wetenschappelijk onderzoek mogelijk en functioneert als oefening voordat studenten (later in de opleiding) praktijkonderzoek gaan doen. Dit laatste is iets wat de opleiding als een complexere opdracht beschouwt: deugdelijk onderzoek doen dat geaccepteerd wordt door de beroepspraktijk.

Studenten werken in een *stage* (15 EC) een half jaar mee aan communicatietaken in een organisatie. De stagecoördinator keurt de keuze voor een stageplek goed. Bovendien houdt de stagecoördinator van de opleiding zicht op de behoefte aan stagiaires bij bestaande contacten, op de kwaliteit van de stageopdrachten, en op de begeleidingscapaciteit op de stageplek. Studenten ontvangen uitgebreide voorlichting over stagemogelijkheden. Studenten formuleren aan het begin van de stage hun leerdoelen. Tijdens de stage houden studenten een logboek bij waarin zij de vorderingen op die leerdoelen beschrijven. Dit logboek is de basis voor de begeleiding door docenten van het programma in intervisiegroepen van ongeveer zes studenten. De studenten sluiten de stage af met een reflectieverslag. Studenten voeren tegelijkertijd een zogenaamd *interventieonderzoek* (15 EC) uit op de stageplaats, waarover zij rapporteren in de masterscriptie. De onderzoeksvraag wordt in overleg met de organisatie vastgesteld en is gericht op het evalueren en verbeteren van organisatiecommunicatie. Daarbij gaat het niet alleen om ontwerp en herontwerp van boodschappen, maar ook om adviezen aan communicatiedeelnemers of aan het management. Het uitgevoerde onderzoek levert niet altijd voldoende materiaal op voor een interventie. Het panel geeft de opleiding dan ook ter overweging mee om de term interventieonderzoek te vervangen door de term praktijkonderzoek. Dit dekt de lading beter en verduidelijkt het onderscheid met het puur academische onderzoekseminar.

Dubbele onderzoekskwalificatie

De opleiding beoogt via de individuele onderdelen een dubbele onderzoekskwalificatie te realiseren. Studenten moeten enerzijds laten zien bekwaam te zijn in academisch onderzoek via het onderzoekseminar, en anderzijds in toegepast onderzoek middels het interventieonderzoek. Het panel vindt dit een elegante benadering die het hybride karakter van de opleiding handen en voeten geeft. Het beveelt de opleiding echter wel aan om de relatie tussen de twee onderdelen te verduidelijken en nog beter uit te leggen wat er met de producten uit beide onderdelen wordt beoogd. De opleiding stelt dat ze studenten tot all-round communicatiespecialist wil opleiden en niet streeft naar specialisatie in een bepaalde onderzoeksmethode. In het interventieonderzoek wordt vaak

(deels) kwalitatief onderzoek uitgevoerd, en in het seminar ziet men vaker kwantitatief onderzoek terugkomen. Het panel mist in de producten die het heeft bestudeerd een helder onderscheid tussen het interventieonderzoek en het onderzoeksseminar. Ook merkt het panel op dat in de producten die het heeft ingezien, een expliciete reflectie op de gekozen onderzoeksstrategie(ën) vaak ontbreekt.

Het was het panel enige tijd onduidelijk dat, hoewel de eindkwalificaties worden behaald in de combinatie van het onderzoeksseminar en het interventieonderzoek, het onderzoeksseminar door de opleiding wordt behandeld als een vak(+) (wat enige extra begeleidingstijd voor de docenten impliceert) en het interventieonderzoek als formeel eindwerk. Het panel komt hier in standaard 3 op terug.

Instream

De opleiding beoogt een instroom van 40 studenten te realiseren. De afgelopen jaren ziet de opleiding zich geconfronteerd met een dalende instroom. In 2018 waren er 29 nieuwe studenten. Gemiddeld is 20% van de instroom afkomstig uit het eigen premasterprogramma (30 EC) waaraan met name hbo-studenten deelnemen. De opleiding streeft ernaar om de instroom uit het premasterprogramma verder te verhogen (naar rond de 15 studenten per jaar). Om de studeerbaarheid van de premaster te vergroten, is een premaster-tutor aangewezen en wordt een premaster-introductiebijeenkomst georganiseerd. Het panel ziet het kleine aandeel "eigen instroom" uit de aanpalende bacheloropleiding CIW als een gemiste kans. Door de heterogeniteit van de instroom ziet de opleiding zich voor de uitdaging staan om tot een gemeenschappelijk start- en eindniveau te komen. Verschillen in methodologische achtergrond en in het schrijfniveau veroorzaken uiteenlopende kennis en vaardigheden van studenten. De opleiding laat weten zich bewust hiervan te zijn en besteedt hier (met name) in blok 1 aandacht aan. Het panel geeft de opleiding (wellicht ten overvloede) mee dat zij uit gesprekken heeft opgemaakt dat sommige studenten wat meer uitdaging zouden waarderen.

Docententeam

Het panel beschrijft de staf als sterk, zowel op inhoudelijk als didactisch vlak. De inhoudelijke expertises van de docenten zijn verspreid over de relevante subdomeinen van het vakgebied en het merendeel van de docenten heeft ervaring met toegepast onderzoek in samenwerking met organisaties. Alle betrokken docenten zijn gepromoveerd en zijn minimaal in het bezit van een BKO. Het merendeel van de docenten heeft een SKO. Twee docenten hebben het programma Onderwijskundig Leiderschap bij het Centre of Excellence for University Teaching afgerond. De meeste docenten hebben een vaste aanstelling, wat de stabiliteit van het team ten goede komt.

Docenten zetten verschillende didactieken en werkvormen in, wat gewaardeerd wordt door studenten. Studenten geven aan dat er voldoende praktijkkennis in de opleiding beschikbaar is via de inzet van gastdocenten en bij cursussen waarin studenten oefenen met real-life cases. Het panel merkt op dat de praktijkervaring (en -kennis) van de leden van het vaste docententeam desondanks nog kan worden aangescherpt en verbeterd. Mede gelet op het gewicht dat het interventieonderzoek heeft als eindwerk van de opleiding zou de opleiding zich in kunnen zetten om docenten meer voeling te laten krijgen met de praktijk dan nu het geval is. Docenten van de opleiding laten weten het zelf ook belangrijk te vinden om zich steeds beter te kwalificeren als organisatieonderzoekers die problemen met een duidelijke communicatiecomponent kunnen helpen oplossen. Zij benadrukken daarbij dat in de communicatiepraktijk veel wordt gezegd, maar niet wordt onderzocht. Zij zien het als hun opdracht om die situatie te helpen verbeteren.

Het docententeam is klein, hecht, betrokken en goed bereikbaar, aldus ook de studenten. Feedback is van hoge kwaliteit en wordt door studenten omschreven als persoonlijk. De opleidingscoördinator fungeert als tutor van de opleiding. Deze opzet is werkbaar gezien de kleinschaligheid van de opleiding. Studenten tonen zich tevreden over de persoonlijke aandacht die naar hen uitgaat. Zij hebben verschillende mogelijkheden om begeleiding of hulp in te schakelen: rechtstreeks via docenten, via de tutor of via een studieadviseur die hen kan bijstaan bij persoonlijke problemen.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat de beoogde eindkwalificaties binnen het curriculum van de opleiding kunnen worden gerealiseerd. Het curriculum is volgens het panel goed opgebouwd. De koppeling tussen wetenschap en praktijk kan bij het panel op veel waardering rekenen. De verplichte stage wordt zinvol en goed ingevuld, en de dubbele onderzoekskwalificatie is een duidelijke meerwaarde voor de studenten. Ook de volgorde van het uit te voeren onderzoek - eerst wetenschappelijk en dan praktijkgericht - is logisch. Het panel vindt het positief dat het afstudeerwerk de vorm van een interventieonderzoek c.q. praktijkonderzoek heeft. Het panel beveelt wel aan de relatie tussen het onderzoeksseminar en het interventieonderzoek te preciseren, en duidelijker te maken wat met beide producten uit deze onderdelen wordt beoogd. Daarnaast zou het voor studenten zinvol zijn wanneer zij beter leren reflecteren op de in te zetten methoden bij de verschillende onderzoeken die zij uitvoeren.

Daarnaast geeft het panel ter overweging mee om in de opleiding meer aandacht te besteden aan commerciële organisaties. Dit sluit aan bij de vraag van studenten en de wens van de opleiding om all-round communicatieadviseurs op te leiden.

Het panel concludeert dat er sprake is van een betrokken en gekwalificeerd team dat de opleiding vormgeeft en uitvoert. Het panel heeft geconstateerd dat de opleiding met haar docenten beschikt over alle deskundigheden die zij nodig heeft om het programma uit te kunnen voeren. De docenten vertegenwoordigen volgens het panel ruime inhoudelijke en didactische expertise, zijn gemotiveerd en enthousiast. Het panel geeft als aandachtspunt mee dat de praktijkkennis van de docenten nog verder kan worden aangescherpt. Studenten spreken positief over hun opleiding en in het bijzonder over de kwaliteit van hun docenten, de feedback die zij ontvangen en de persoonlijke benadering.

Conclusie

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoende'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

De masteropleiding CIW beschikt over een toetsplan waarin de relatie tussen de eindtermen, leerlijnen en leerdoelen is beschreven. Vervolgens is per leerdoel aangegeven op welke wijze het bereiken ervan wordt getoetst. Het plan is positief beoordeeld door de examencommissie.

Beoordeling cursorisch onderwijs

De opleiding volgt de facultaire *Richtlijn toetsing en beoordeling Faculteit Geesteswetenschappen*. De opleiding zet verschillende toetsvormen in die passend zijn bij de aard van de leerdoelen die worden getoetst. Iedere cursus telt minimaal twee toetsmomenten. Studenten krijgen aan het begin van elke periode een volledig overzicht van toetsen, toetsdata en deadlines. Dit overzicht is terug te vinden in cursushandleidingen waarin is uitgewerkt op welke manier de student zal worden beoordeeld. Hierin staan bijvoorbeeld de beoordelingsmodellen voor papers en werkstukken.

Elke docent analyseert de scores per (deel)toets, en voor het gehele vak, op spreiding en gemiddeldes. De programmacoördinator krijgt jaarlijks de cijfermatige resultaten van het gehele programma van de examencommissie met het verzoek die kritisch te beschouwen (mede in het licht van facultaire gemiddelden). Daarover rapporteert de coördinator aan de examencommissie. Alle evaluaties worden in het docentenoverleg besproken.

Beoordeling eindwerken

De masteropleiding CIW spreekt over een 'dubbele onderzoekskwalificatie': in het onderzoeksseminar wordt wetenschappelijk onderzoek gedaan, in het interventieonderzoek ligt de

nadruk op toegepast onderzoek dat start met (communicatie)problemen van organisaties. De opleiding laat weten dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd in de combinatie van het onderzoeksseminar en het interventieonderzoek. Het interventieonderzoek is het formele eindwerk, het onderzoeksseminar wordt behandeld als vak(+).

Voor de beoordeling van eindwerken wordt gebruik gemaakt van facultaire beoordelingsformulieren, die in samenwerking met de examencommissies en toetscommissie tot stand zijn gekomen. De gestandaardiseerde facultaire beoordelingsformulieren gaan uit van theoretisch gericht afstudeeronderzoek en sluiten niet goed aan op de toegepaste oriëntatie van het interventieonderzoek. De opleiding heeft daarom in overleg met de examencommissie vanaf 2016-2017 een aangepast beoordelingsformulier voor het interventieonderzoek ingevoerd.

Het interventieonderzoek dat een student heeft uitgevoerd, wordt altijd door twee beoordelaars beoordeeld, in eerste instantie onafhankelijk van elkaar. De beoordelaars komen in tweede instantie na onderling beraad tot een definitief cijfer en een schriftelijke onderbouwing daarvan. Mochten de beoordelaars het niet eens kunnen worden, dan wordt een derde beoordelaar ingeschakeld. Het panel laat weten dat zij zich over het algemeen kan vinden in de cijfers die de beoordelaars voor de eindwerken hebben gegeven. Een kanttekening plaatst het panel bij het gebruik van het beoordelingsformulier en de bij tijd en wijle zwakke invuldiscipline van de beoordelaars; de formulieren zijn soms zeer slordig en/of summier ingevuld. Hierdoor heeft zo'n formulier haast geen functie voor de beoordeelde student. Deze krijgt via het formulier dan wel (een beperkte onderbouwing van) een cijfer, maar geen feedback. De examencommissie laat weten dat beoordelaars informeel op hun gebruik van het formulier worden aangesproken, maar tekent daarbij aan dat de functie van het formulier ter discussie staat. Sommige docenten gebruiken het formulier als feedbackinstrument, andere docenten gebruiken het formulier als een manier om het cijfer te onderbouwen. Het formulier wordt momenteel gedigitaliseerd en het panel spreekt het vertrouwen uit dat de examencommissie dit traject aangrijpt om meer vat te krijgen op de wijze waarop docenten het instrument (moeten gaan) gebruiken.

Het panel heeft uitgebreid stilgestaan bij de status van het onderzoeksseminar als vak (en niet als eindwerk) en de gevolgen hiervan voor de beoordeling. Omdat het onderzoeksseminar niet de formele status van eindwerk heeft, wordt het resulterende product door slechts één docent beoordeeld. Zowel de examencommissie als de docenten tekenen daarbij aan dat bij lage cijfers en hoge cijfers wel een tweede beoordelaar wordt ingeschakeld. Op basis van eigen onderzoek ziet de examencommissie geen reden tot zorg over de kwaliteit van de beoordeling. De extra (bureaucratische) inspanning die inschakelen van een tweede docent zou vergen, zou te weinig toegevoegde waarde hebben, aldus de opleiding. Het panel stelt op basis van de beoordelingen die het heeft bestudeerd echter vast dat de betrouwbaarheid van de beoordelingen in het gedrang is. Formulieren zijn in een aantal gevallen minimaal en slordig ingevuld (zonder naam beoordelaar en/of geen beoordelingsdatum) en het is meermaals onnavolgbaar hoe tot het eindcijfer is gekomen. Gezien het gewicht dat het onderzoeksseminar draagt voor het behalen van de beoogde eindkwalificaties, beveelt het panel de opleiding daarom sterk aan om het product door twee beoordelaars te laten beoordelen, zoals dat ook gebeurt bij het interventieonderzoek, het formele eindwerk.

De opleiding organiseert ieder jaar intervisie-sessies rond de beoordeling van eindwerken. Docenten lezen en herbeoordelen eerder geschreven eindwerken en de beoordelingen ervan. Aan de hand van discussies worden beoordelingsnormen gepreciseerd en ontstaat een gedeelde visie op de kwaliteit. Van deze intervisiesessies wordt verslag gedaan aan de examencommissie. Het panel beoordeelt deze sessies als bijzonder waardevol.

Examencommissie

De masteropleiding CIW deelt een examencommissie met de masteropleidingen van 60 en 90 EC in de faculteit Geesteswetenschappen. De faculteit kent een facultaire toetscommissie die in opdracht van de examencommissies adviseert over opleidingsoverstijgende aspecten van toetsing zoals de

invloed van Engelstaligheid, ingangseisen etc. De examencommissies en toetscommissie rapporteren jaarlijks aan het faculteitsbestuur in een gezamenlijk jaarverslag.

Zowel het seminaronderzoek als het interventieonderzoek worden ingeleverd via Safeassign en doorgaan daarmee een automatische plagiaatcheck. Docenten zijn verplicht om plagiaat te melden bij de examencommissie. Die geeft aan dat ze de afgelopen jaren geen incidenten met plagiaat heeft aangetroffen. Verder voert de examencommissie per domein of opleiding steekproeven uit naar eindwerken (zoals het vorige visitatiepanel aanbeval) die vervolgens in de commissie worden besproken. Het principe is dat de leden van de examencommissie daarbij heen kijken over de grenzen van de departementen die zij vertegenwoordigen.

Het panel kwalificeert de examencommissie als attent, betrokken, en deskundig. De examencommissie toont aan gevoel voor de dagelijkse werkpraktijk van de docenten te hebben. De examencommissie noemt de professionele dialoog als belangrijk instrument om docenten en andere belanghebbenden van de opleiding aan te spreken op zaken die de examencommissie aangaat. De praktijk wijst uit dat dit een succesvolle aanpak is.

Betrokkenheid studenten

De opleiding heeft een studentenklankbordgroep die na ieder blok de cursus(sen) inclusief de toetsing evalueert. Het jaarlijkse onderwijsgesprek met studenten wordt ook aangegrepen om de kwaliteit van toetsing te bespreken en de opleidingscommissie evalueert toetskwesities. Het panel heeft grote waardering voor de wijze waarop de opleiding haar studenten betreft bij het borgen en verbeteren van de toetskwaliteit.

Overwegingen

Het panel is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding gebruik maakt van een recent en deugdelijk toetsplan. De opleiding zet diverse toetsvormen in die aansluiten bij de beoogde eindkwalificaties.

Het panel beoordeelt de procedures rond de beoordeling van de eindwerken in beginsel als adequaat, maar het gebruik van het beoordelingsformulier verdient verbetering. De ijsessies acht het zinvol om tot een gedeeld normkader te komen bij de docenten en van elkaar te leren. Een sterk punt is de wijze waarop de opleiding haar studenten betreft bij het verbeteren van haar toetskwaliteit. Het panel is positief over het functioneren van de examencommissie en onderschrijft het belang dat zij hecht aan de professionele dialoog met de docenten. Het invoeren van een vierogenprincipe bij de beoordeling van het onderzoeksseminar is een belangrijke en nadrukkelijke aanbeveling van het panel.

Conclusie

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoende'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

De opleiding stelt dat de beoogde eindkwalificaties worden behaald in de combinatie van het interventieonderzoek en het onderzoeksseminar. Voor de beoordeling van de gerealiseerde eindkwalificaties heeft het panel van vijftien studenten de producten behorend bij het onderzoeksseminar en het interventieonderzoek bestudeerd. Het panel hanteerde bij de bestudering de eisen die de opleiding aan deze producten stelt. Tevens sprak het panel tijdens het locatiebezoek met vertegenwoordigers van de opleiding (docenten en examinatoren), afgestudeerden en leden van de examencommissie.

De bestudeerde werkstukken tonen naar oordeel van het panel in voldoende mate de realisatie van de beoogde eindkwalificaties. De producten behorend bij het onderzoeksseminar waren volgens het panel allemaal van goede kwaliteit. Bij de bestudering van deze producten trof het panel stukken aan met een sterke vraagstellingen en goed opgezette experimenten waarbij studenten een uitstekende beheersing van de literatuur en het wetenschappelijke discours lieten zien. Over het interventieonderzoek toont het panel zich over het algemeen tevreden. Het panel trof producten aan die voldoende tot goed scoren op alle deelcriteria. Het panel is positief over de vorm van het interventieonderzoek, die passend is bij de aandacht die de opleiding heeft voor de beroepspraktijk.

Alumni

Op basis van onderzoek naar de LinkedIn-pagina's van alumni heeft de opleiding vastgesteld dat 95% van de alumni die in de jaren 2012-2015 zijn gestart, nu een baan op academisch niveau heeft; 80% daarvan werkt in het communicatievak. Veel van de functies van de afgestudeerden bevinden zich op het terrein van marketing in brede zin, zoals (content)marketeer, adviseur/consultant social media, brand specialist, campagnemanager, communicatieadviseur, consultant digital strategy, copywriter, digital analytics consultant, media-adviseur, PR-adviseur, projectredacteur, search engine marketing manager, specialist online marketing en woordvoerder. Geïnterviewde alumni bevestigden dit beeld. Het panel constateert dat alumni goed zicht hebben op de sterke en zwakkere punten van de opleiding. Zo noemen alumni de combinatie van wetenschap en praktijk als een pluspunt.

Overwegingen

Het panel heeft de realisatie van de beoogde leerresultaten beoordeeld door werkstukken uit onderzoeksseminars en interventieonderzoeken te bestuderen en gesprekken te voeren met alumni. Na bestudering van de werkstukken concludeert het panel dat deze van voldoende wetenschappelijke kwaliteit zijn. Het panel oordeelt ook dat alumni voldoende baat hebben bij de opleiding en goed zicht hebben op de sterke en zwakkere punten van de opleiding. Zo noemen alumni de combinatie van wetenschap en praktijk als een pluspunt. De opleiding kan haar voordeel doen met de inzichten van haar afgestudeerden door hen (structureel) te betrekken bij het onderhouden en verbeteren van haar kwaliteit en contact met ze te onderhouden als ambassadeurs van de opleiding.

Conclusie

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoende'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel komt tot het oordeel 'voldoende' op alle standaarden en daarmee is het eindoordeel voor de opleiding als geheel volgens de beslisregels van de NVAO 'voldoende'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als 'voldoende'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

1. Hij/zij is in staat om een communicatieonderzoek te karakteriseren wat betreft methodische aanpak en theoretische achtergrond, en het te beoordelen als het gaat om kwaliteit;
2. Hij/zij is in staat om zelfstandig nieuwe kennis en vaardigheden op het terrein van communicatie en organisatie te verwerven door eigen onderzoek en literatuuronderzoek;
3. Hij/zij is in staat om nieuwe onderzoeksresultaten te integreren met bestaande inzichten;
4. Hij/zij beschikt over excellente communicatieve vaardigheden, die nodig zijn om als communicatieadviseur effectief te kunnen optreden;
5. Hij/zij beschikt over een academische attitude tegenover kennisclaims en een professionele attitude wat betreft het functioneren in organisaties;
6. Hij/zij is in staat om communicatieproblemen van organisaties en medewerkers te onderzoeken en te analyseren;
7. Hij/zij is in staat op basis van analyses communicatieproblemen te vertalen in concrete ontwerp- en adviesvragen;
8. Hij/zij is in staat om communicatieproducten te ontwerpen, met gebruikmaking van de laatste stand van onderzoek;
9. Hij/zij is in staat het ontwerp(proces) van communicatieproducten in organisaties te initiëren en te begeleiden;
10. Hij/zij is in staat om communicatie-interventies te ontwerpen en te implementeren, zoals kwaliteitscriteria, schrijfadvisen, (tekst)modellen en adviezen aan het management.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Jaar 1			
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Communicatie en organisatie	Management en communicatie	Gedragbeïnvloeding	Onderzoeksseminar (15 EC)
Communicatie monitoren voor organisaties	Reputatiemanagement	Voorlichting en klantcommunicatie	
Vragenlijsten en interviews	Academisch en professioneel schrijven	Data-analyse en datavisualisatie	
Jaar 2			
Periode 1	Periode 2		
Stage (10 EC)	Stage (5 EC)		
Interventieonderzoek (5 EC)	Interventieonderzoek (10 EC)		

Tabel 1: Onderwijsprogramma

Periode 1 start met een oriënterende cursus (*Communicatie en organisatie*) en twee cursussen die methodische vaardigheden trainen: *Vragenlijsten en interviews* en *Communicatie monitoren voor organisaties*. In periode 2 en 3 worden nog twee andere vaardigheids cursussen gegeven, *Academisch en professioneel schrijven* en *Data-analyse en datavisualisatie*. In die laatste cursus gaat het naast statistiek ook om communiceren over data in grafieken. Daarnaast volgen studenten vier domeincursussen, die corresponderen met vier communicatietaken van organisaties:

- *Management en communicatie*. In deze cursus verdiepen studenten zich in de vier functies van management in organisaties: plannen, organiseren, leidinggeven en controleren. Deze cursus wordt verzorgd in samenwerking met de Utrechtse School voor Bestuur en Organisatie (USBO), en versterkt dus het sociaalwetenschappelijke element in het programma.
- *Reputatiemanagement*. Hier leren studenten aan de hand van theoretische en toegepaste literatuur en eigen casestudies hoe organisaties hun uitingen afstemmen op de identiteit die ze willen uitdragen aan stakeholders, zowel onder 'normale' omstandigheden als ten tijde van crises.
- *Gedragbeïnvloeding*. In deze cursus leren studenten hoe organisaties proberen het gedrag van hun doelgroepen te beïnvloeden, producten te verkopen, of een algemener belang te dienen (bijvoorbeeld een betere gezondheid of beter klimaat). Hiertoe maken studenten onder meer kennis met de wetenschappelijke literatuur over persuasieve communicatie.
- *Voorlichting en klantcommunicatie*. Hier leren studenten door onderzoek te doen hoe organisaties hun doelgroepen zo effectief mogelijk gebruik kunnen laten maken van de producten en diensten die zij bieden.

De opleiding onderscheidt vier leerlijnen.

- De leerlijn *wetenschappelijke kennis* betreft het begrijpen en op hoofdlijnen reproduceren van wetenschappelijke theorieën, het in samenhang interpreteren van verschillende teksten, het plaatsen en beoordelen van studies, het toepassen van theorieën en resultaten op vraagstukken uit de organisatiecommunicatie en het doen van literatuuronderzoek. Het cursusprogramma begint met een nadruk op kennisverwerving; lopende het programma is er steeds meer aandacht voor het toepassen en evalueren van wetenschappelijke kennis.
- De leerlijn *onderzoeksmethoden* begint met de methodologisch gerichte cursussen in blok 1, waarin kleinere opdrachten in dataverzameling en -analyse centraal staan. Daarnaast worden in de basis cursus en de domeincursussen methoden geoefend zoals interviewen, experimenteel onderzoek en corpusonderzoek. Daarbij komen in de periodes 1 en 2 ook praktijkcases aan de orde als object. In blok 3 is er aandacht voor gevorderde statistiek (variantieanalyse voor herhaalde metingen, regressieanalyse, mediatieanalyse). Vanaf periode 4 worden de onderzoeksvaardigheden geïntegreerd in een academisch respectievelijk een toegepast onderzoek. In onze visie moeten studenten academische onderzoekscompetenties verwerven

alvorens zij toegepast onderzoek kunnen doen. In het interventieonderzoek, uitgevoerd in de stageorganisatie, wordt die academische competentie uitgebreid met de vaardigheid om praktische vragen in onderzoeksvragen te vertalen en onderzoek af te stemmen op een organisatiecontext (met specifieke wensen en belangen).

- De leerlijn *schrijven en communicatie* is aanwezig in zowel academische schrijfoopdrachten (die in alle cursussen aan de orde zijn) als professionele schrijfoopdrachten (die zijn met name aan de orde in de cursus *Academisch en professioneel schrijven*, en in de praktische stagewerkzaamheden).
- De leerlijn *advies en interventie* betreft opdrachten over het diagnosticeren van communicatieproblemen, het evalueren van communicatie en het voorstellen van nieuwe communicatiemiddelen. De eerste twee aspecten komen in iedere cursus aan de orde, behalve in *Academisch en professioneel schrijven* (helemaal gewijd aan leerlijn schrijven en communicatie) en *Data-analyse en datavisualisatie* (helemaal gewijd aan leerlijn onderzoeksmethoden). Het voorstellen van nieuwe communicatiemiddelen krijgt bijzondere aandacht in de cursus *Gedragsbeïnvloeding*, de workshop *Communicatieplanning*, in de stage en in het interventieonderzoek.

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

Dinsdag 22 januari 2019		
16.00	16.30	Aankomst panel, welkom door opleiding
16.30	18.45	Startoverleg (en inzien documentatie)

Woensdag 23 januari 2019		
8.45	9.00	Welkom en voorbereiding panel
9.00	9.45	Gesprek met opleidingsmanagement (inhoudelijk verantwoordelijken)
9.45	10.00	Pauze / intern overleg
10.00	10.45	Gesprek met studenten bachelor CIW (incl. OC)
10.45	11.30	Gesprek met docenten bachelor CIW (incl. OC)
11.30	12.45	Intern paneloverleg
12.45	13.30	Gesprek met studenten master CIW (incl. OC)
13.30	14.15	Gesprek met docenten master CIW (incl. OC)
14.15	14.45	Intern paneloverleg
14.45	15.30	Gesprek met studenten master Mediastudies (incl. OC) - <i>Engelstalig gesprek</i>
15.30	16.15	Gesprek met docenten master Mediastudies (incl. OC)
16.15	17.30	Intern paneloverleg: vastleggen eerste bevindingen
17.30	18.15	Gesprek met alumni - <i>Engelstalig gesprek</i>

Donderdag 24 januari 2019		
8.00	8.45	Aankomst en voorbereiding panel
8.45	9.20	Gesprek met examencommissie bachelor CIW
9.20	9.25	Mini-pauze
9.25	10.00	Gesprek met examencommissie masters CIW en Mediastudies
10.00	10.30	Intern overleg
10.30	11.30	Eindgesprek opleidingsmanagement
11.30	13.30	Opstellen voorlopige bevindingen
13.30	13.45	Mondelinge terugkoppeling
13.45	14.00	Pauze
14.00	14.45	Ontwikkelgesprek
14.45	15.00	Afronding (deel van het panel door naar Maastricht University)

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek vijftien eindwerken bestudeerd van de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij QANU en zijn op aanvraag beschikbaar.

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Algemeen

- Facultaire delen OER
- Handleiding bacheloreindwerkstuk docenten
- Handleiding bacheloreindwerkstuk studenten

Examencommissie

- Rapport Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK)
- Jaarverslag examencommissies Geesteswetenschappen 16-17
- Jaarverslag examencommissies Geesteswetenschappen 17-18
- Verslag facultair overleg 28 november 2016
- Verslag facultair overleg 22 mei 2017
- Notitie Fraude en plagiaat, faculteit Geesteswetenschappen

Careerservices

- Factsheet van UU Career Services 2016-2017
- Factsheet van UU Career Services 2017-2018

Vakkenselectie masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Beschikbare documenten van de cursussen A, B en het onderzoeksseminar (C), daarnaast digitaal stagereflectieverslagen en beoordelingen (D)

A. Vragenlijsten en interviews, 2018-2019

- Cursushandleiding
- Te lezen literatuur
- Toetsen
- Nakijkmodellen
- Studentenwerk
- Docentcommentaar

B. Reputatiemanagement, 2017-2018

- Cursushandleiding
- Te lezen literatuur
- Toetsen
- Nakijkmodellen
- Studentenwerk
- Docentcommentaar

C. Onderzoeksseminar Communicatie en organisatie, 2017-2018, met drie projecten:

1. Food labels (Leo Lentz & Bregje Holleman)
 2. Narratieve commercials (Hans Hoeken)
 3. Tijdige excuses (Daniel Janssen)
- Cursushandleiding
 - Themabeschrijvingen
 - Studentenwerk

- Beoordelingsformulieren

D. Stagereflectieverslagen en beoordelingen (alleen digitaal beschikbaar)

Dit betreft dezelfde studenten van wie ook het interventieonderzoek en het seminarwerkstuk is verstrekt.

- Stagereflectieverslag
- Beoordeling stage docent opleiding
- Beoordeling praktijkbegeleider